

DRUZINSKI PRIJATELJ

poučno - zabavni list s podobami za slovenske družine.

Izhaja dvakrat mesečno in sicer vsak drugi in četrti petek v mesecu.

Naročnina je za vse leto 3 K., za pol leta 1 K 50 st. Posamne številke po tobakarnah stanejo 10 st.

Dopise, naročnino, oglase in reklamacije je pošiljati pod naslovom: Uredništvo (oziroma uprava) „Druž. Prijatelj“ v Rojšanu pri Trstu, številka 3.
Poštno-hranilničnega računa številka 864.139.

Sever in Jug.

(Sličica iz zračnih višav).

Na brezbrežnih poljanah neba sta se srečala.

Sever je nastopal ojestro, brezobzirno; koder je šel, je zapuščal sled za seboj — krasno azurno planjavo.

Jug pa se je pomikal s toplim dihom na ustniah, odet v megleno obleko, stkano od nebroj drobkanih, kot biser krasnih kapljic.

Pozdrav ni bil prijateljski. Jug je sicer ponudil svojo toplo roko Severu, a ta ga je odbil in jo tako srdito mahnil mimo njega, da se je vboji Jug kar groze stresel in mu mrz razprešinil vse kosti.

A Jug ni bil sam. Za njim je hitelo celo krdelo njegovih otrok, velikih in malih. Veliki so mogočno korakali odedi v črno odejo. Zavedali so se, da so Jugovi. Tudi njim je bil na ustniah topel dih. Manjši pa so se poredno lovili, zdaj se družili, zdaj zopet razhajali. Prava, pravcata razposajena, igreželjna deca.

Kdo, kdo? je završalo med njimi. Kdo se drzne nad nas, nad Jugovo dečo? Pa da bi kdo, ta mrzli Sever?

In kot bi trenil, se je četa bojaželjne Jugove dece prav tesno združila in se vrgla nad mrzlega sovražnika.

Nastal je šum in hrum, prava vojska. Zabliznelo je tudi morilno orožje. Žarne strele so švigale semintja, gromeli mogočni topovi.

Stara zemlja se je kar groze stresala ob tem prizoru, ter vsa plašna zrla proti bojišču.

Prelilo se je silno krvi, vsa Jugova deca je malone popolnoma izkravela. Na staro zemljo so začetkoma kapljale le debele kaplje, a potem gosteje. Slednjič pa je kar lilo in so na zemlji narasli potoki in za njimi še vse reke.

In čegava je bila zmaga?

Kdove? Nad bojiščem je posijalo božje soln-

ce; posijalo s smehom na licih ter oznanjevalo mir, ali premirje, kdo ve!

Ko se Jug in Sever zopet srečata na poljanah neba, kdo ve, ali ne bo zopet boja, ali ne nastane zopet vihar, ki porosi in namoči staro zemljo, ter bodo potoki narasli in za njimi še vse reke?

Lažnjivka.

Prizor iz domačega življenja.

Osobe:

Mati, Ana in Milka hčeri.

I. PRIZOR.

Ana in Milka (pleteti pri mizi na kateri sta dva dateljna).

Ana: Ti Milka, čuj, meni se zdi, da so ti dateljni jako dobri.

Milka: Tudi meni se zdi, da morajo biti dobri; jaz jih nisem še nikdar pokusila.

Ana: Res nisve še nikdar jedle takega sadja; pa znaš kaj, tudi občudovati ju ne smeva, če ne se nama lahko zgodi kakor Evi.

Milka: Oh nič se ne boj! draga sestra, saj nisve tako slabotni ne. — Bog zna, Ana, če ima to sadje kost ali ne?

Ana: Jaz mislim, da nima kosti.

Milka: Kako čudni so ti dateljni, vse drugačni so kot drugo sadje. Skoro bi jih....

Ana: Kaj ti bi si upala celo?...

Milka: Nazadnje, kaj pa bi bilo, saj ni nikjer zapisano, da ju ne smeva vzeti. Dva dateljna sta, in mama ni rekla, da ju ne smeva pojedsti.

Ana: Da, to je vse res, kar govoriš; a to pa tudi dobro znaš, da mama noče, da bi si mi kaj vzele brez njenega dovoljenja.

Milka: Vem, a kaj bi pa bilo, tudi če b

za enkrat naredile nekaj, da bi mama ne znala? Naša mama je preveč stroga.

Ana: Ah, Milka, ne govori tako neumno! Lahko bi te kdo slišal!

Milka: Kaj še? Kdo me bo slišal? — Ti si pa že taka, da se bojiš za vsako majhno stvar. Kaj moramo povedati vse mami, kar naredimo?

Ana: Dobro te poznam, Milka, ali da si taka, tega pa nisem mislila!

Milka: Misli ti, kar hočeš, jaz bom pojedla vsaj en datelj.

Ana: (hoče ubraniti) Milka!

Milka: (pahne Ano od sebe) Ti mi ne boš ukazovala. Jaz delam, kar hočem (jè). Oh, kako je dober in sladek, kakor med je! — Kaj pa je to? (pljune) a, koščica, take pa še nisem videla!

Ana: Sedaj jo bode našla mama.

Milka: Hm, ali misliš, da se kaj bojim? Mati ne bo vedela ničesar. (Pobere kost in dene v žepni robec). Hranila jo bodem in spomladi jo vsadiim na vrt. Koliko jih bomo potem pojedle!

Ana: Zdaj gre mama.

Ana: Ljuba Milka, ne bodi vendar taka, zakaj hočeš razžaliti naša dobro mamo!

Milka: O kaj še! Mama ne bo znala nič.

Ana: Kako ne? Saj bo hitro videla, da manjka en datelj.

Milka: Malo se zlažem, pa bo — boš že videla. Laži imam vedno poln rokav.

Ana: Pa kaj ne znaš, da ne smemo lagati?

Milka: Tákkrat je laž manjša kakor ta datelj (vzame in ga poje).

Milka: Jaz se bom lepo opravičila; boš že videla, kako znam dobro lagati.

II. PRIZOR.

Prejšnji in mati.

Mati: Drage hčerke, kaj pa sti delali, ko me ni bilo tukaj? (Pogleda na mizo). O, ko sem šla od doma, sem pustila na mizi dva dateljna. Sedaj pa je tukaj samo jeden, kam sti dali drugega?

Ana: Ljuba mama, jaz ga nisem vzela, kajti vi vedno pravite, da ne smemo ničesar vzeti brez vašega dovoljenja.

Mati: Torej si ga vzela ti Milka?

Milka: O ne, jaz ga nisem vzela, a povedati vam hočem, kako se je to zgodilo.

Mati: Glej, da mi govoriš resnico, sicer gorje ti!

Milka: Mačka je vsega kriva.

Mati: Kaj mačka! — Še nikoli nisem slišala, da bi jedle mačke dateljne.

Milka: Kdo pa pravi to? Saj mucka ni pojedla dateljnov, ampak jih je vrgla iz mize in se igrala po sobi z njimi.

Mati: To ni res! Dateljna sta se držala skupaj.

Milka: Ko sem videla, kaj da dela mačka, sem hitro skočila in ji iztrgala iz gobca en datelj, drugi pa je bil že zmečkan. Bolje, da izgubimo en datelj, sem si mislila, nego oba.

Mati: Kako lepo znaš pripovedovati. — No, pa poslušajmo dalje, bomo videli, kakšen bo konec.

Milka: Pobralla sem zmečkan in povaljan datelj ter ga vrgla skozi okno.

Mati: O ti nesrečen otrok, kako se ti grdo lažeš!

Milka: Glejte mama, vi pravite, da lažem, a moja vest je čista in bela kakor ta robec. (Potegne robec iz žepa, a kost pade ven. Milka hiti pobirati).

Mati: Kaj si imela v robcu?

Milka: A nič, nič, eno malo igračico.

Mati: Daj sem, da jo vidim tudi jaz.

Milka: Ne, ne, jo vržem rajši skozi okno.

Mati: (jo prime za roko in ji vzame koščico) Rekla sem, da jo hočem videti. — To je koščica tistega dateljna, katerega si ti pojedla ne pa mačka. Ti grda lažnjivka, — pojdi in glej, da se mi ne prikažeš ves dan Sram me je, da imam tako hudobno hčer.

Milka: (jokaje) Mama, odpustite mi!

Mati: Ana, sedaj se hitro obleci, pojdemo k teti, ker je danes nje god.

Ana: Mama, takoj se napravim. Škoda, da ne gre tudi Milka z nami, a zaslužila si je to kaznen.

Milka: Mama, tudi jaz grem z vami.

Mati: Lažnjivka grda, in ti si upaš še prositi kaj tacega? Hvala Bogu, nisem še taka ne, da bi si pustila ukazovati od lastnih hčera. Pojdi in glej, da se mi nikdar več ne zlažeš, ker si že dosti izgubila pri meni s svojo lažnjivostjo.

Tebi.

Povej zakaj uvela
Premila cvetka si povej, —
Ko v vrtu na gredici vsej
Najlepše si cvetela?

Vonj blagi Tvoj duhtele,
Nekako rože vseh so gred, —
Iz Tebe crpale si med
Čebele so vesele.

Sedaj pa vse žaluje,
S Teboj trpi in se solzi,
Življenje, zdravje Ti želi,
Ter prosi in vzdihuje:

„Vrtnar, takej priteci,
Kaj cvetki je poglej —
Dobrota Teoja je brez mei —
Da rešiš cvetko, reci.“

In cvetkina bolezen
Gotovo zgine, ker vrtnar,
Ob enem dober Gospodar
Goji do nje ljubezen

Blagoj in Mladen.

(Iz bolgarskega).

Ne letaj visoko,
Da ne padeš nizko.
(Bolg. nar. preg.)

Ponižna ljubezen je vredna zlata.

Blagoj je bil sin bogatih starišev. Dasi je bil še majhen, je bil vendarle ošaben. Nekega dne se je šel v svoji novi obleki sprehajati po logu. Ko jo je mahal po dolini, držal je v roki žepno uro, katero mu je daroval oče za novo leto. Rad bi jo bil vsem pokazal. Igral se je z njo, da bi jo vsakdo videl, kateri bi ga bil srečal. Za nekaj časa je zagledal součencea Mladena, ki je pasel koze. Mladen je bil reven in siromašen dečko. Obleko je imel skrbno zakrpano, pa sam ni vedel iz kakega blaga je bila prvotno. Ponižno in nekako sramežljivo je pogledal na Blagoja ter ga pozdravil prisrčno: «Dober dan, Blagoj». A ta se ni zmenil v svojem napuhu za tovariša ter šel ošabno dalje, igraje se z uro.

Za četrtr ure pozneje je prišel Blagoj ves spehan, utrujen in plah do Mladena miló ga proseč: «Mladen, Mladen, uro sem izgubil, pomagaj

mi jo iskati». — „Vidiš Blagoj, poprej mi nisi niti odgovoril na moj pozdrav, temveč si tako ošabno šel mimo, kakor da je ves svet tvoj, sedaj pa si tako ponižen in prijazen. Toda jaz bom vračal dobro za slabo, ker vem, da obžaluješ svoj napuh.. Precej ti pomorem do ure“.

Nato je Mladen poklical svojega psa Črnca, kateri je imel izvršten voh. Dal mu je spoznati, naj nekaj išče. Črnc je povohal Blagojevo obleko in se spustil v dir, kakor da bi zasledoval zajca. Za nekaj časa je prinesel uro v gobcu.

Blagoj se je zelo razveselil, ko je zopet dobil uro. Pogladi je Črnca in se Mladenu toplo zahvalil ter pripoznal, da je napuh in ošabnost bila kriva nesreči. Zato se je popolnoma poboljšal in postal ponižen in prijazen tudi do največjih siromakov.

Če je videl reveža, se ga je precej usmilil in prosil zanj stariše novčič ali košček kruha, katerega mu je izročil najrajši sam. Večkrat si je sam pritrgal svoj delež kruha, da ga je mogel dati beraču. Ko je spoznal, da Mladen nima obleke za nedeljo in praznik, nagovarjal je mater toliko časa, da je potem ta z dovoljenjem svojega moža kupila Blagojevemu prijateljčku lepo praznično obleko. — Blagoj je rad prebiral poučljive povesti za mladino in se tako vedno bolj spopolnjeval. Ker je pa bil zvest prijatelj Mladenov, mu je večkrat posojal knjige in skušal ga razveseliti ter olajšati mu uboštvo. Ljubezen med obema je postajala vedno večja in ko je Mladenova mati, vdova obolela, je vsa družina Blagojeva skrbela za njo. A bolezen se je hujšala in hujšala...

Zdravnik je povedal Blagojevim starišem, da je bolezen nevarna... Šli so po duhovnika. Ta je takoj prišel in previdel bolnico s sv. popotnico in sv. oljem. Blagoj in Mladen, ki sta se pridno učila katekizma, sta vedela, da sv. poslednje olje da večkrat tudi telesno zdravje. Molila sta goreče, da bi Bog vzdržal Mladenovo mater na življenju... Večkrat je sinček svoji materi čital iz nabožnih knjig in jo tolažil: «Mati, mati, kaj ne, da ozdravite? Jaz molim za Vas, tudi Blagoj moli... Mati, mati, kaj ne da me ne zapustite? Oh kako lepo bo, ko bode te zdrava».

Mati si je skrivaj brisala solze — solze ljubezni. O to materino sree, kako težko se loči od svojih otrok... In kdaj pozna to sree ljubeče matere? — Oni, ki nas ljubi, oni, ki poslušajo rad molitev nedolžnih. Ta je mater ozdravil in osrečil Mladena.

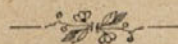
Bilo je nekega poletnega jutra. Solnce je vzhajalo in poljubljalo rosine kapljice, ki so se svetile v njegovih žarkih kakor biseri. Zrak je bil čist in svež. Dež, ki se je bil vлил po noči, je pregнал soparico. Mladenova mati se je čutila močnejšo. Vstala je in ob palici stopila na prosto ...

Mladen jo je spremljal... Kako srečen je bil! Toda tudi mati je bila srečna. Videla je, kako dober in priden je njen sinček. Zavest, da je njen Mladen tako vzgleden otrok, dajala ji je novih moči.

Nekaj časa sta se še sprehajala in žena se je vidno krepila ob ljubeznivi skrbi Blagojevih ljudi.

Za mesec dni je toliko okrevala, da je mogla k božji službi.

Kmalu za tem je začela opravljati lažja dela pri Blagojevih stariših. Ti so namreč vzeli mater in Mladena k sebi... Čudno, kaj ne?... Ošabnost Blagojeva je bila premagana od Mladenove ponižne ljubezni, katera je rodila toliko dobrega. Da, da, ponižna ljubezen je mati dobrih del.

Kruh sv. Antona.

(Nadaljevanje).

Ta naprava božje previdnosti se je kmalu razširila iz Tulona po vsem Francoskem, od tod po Italiji in drugih deželah in sedaj je znana skoro po vsem katoliškem svetu.

Če prideš v cerkve večih mest, dobiš skoro povsod postavljeno sohico sv. Antona Padovanskega, spodaj pa nabiralnico denarja z napisom «Kruh sv. Antona». Darovi prihajajo povsod v obilni meri.

Ne vem sicer, koliko je ta koristna naprava razširjena po slovenskih pokrajinah sploh, le to se spominjam, da sem videl v Ljubljani pri oo. Frančiškanih posebno nabiralnico za kruh sv. Antona.

Tukaj v Trstu pa je «kruh sv. Antona» znan že več let. Ali do lanskega leta je bilo to bolj privatna stvar. Javni značaj pa je dobila ta ustanova še le s prihodom sedanjega mil. g. škofa dr. Fr. Ks. Nagla v Trst.

Še preden je prišel med nas, je bil znan kot pospeševatelj človekoljubnih namer. Zato se je kmalu po njegovem dohodu v Trst obrnil odbor družbe sv. Vincencija Pavljanskega nanj s prošnjo, naj blagovoli ukreniti, da se v mestnih župnih cerkvah postavijo pušice za «kruh sv. Antona za uboge».

Prevzvišeni je vrlo rad ugodil tej prošnji. In res, lansko leto okolo velike noči so bile že postavljene take nabiralnice, in nad temi kip sv. Antona Pad., ki z detetom Jezusom podaje kruh vboščeku.

Kadarkoli prideš pogledat v Trst, n. pr. v cerkev sv. Antona novega, imaš priliko videti raznovrstne ljudi, od priprostega do najbogatejšega, ki pomolijo kratko molitev pred to podobo in po tem po svojih močeh položijo svoj dar v za to namenjeno pušico.

Darovi so zelo obilni. Ni nam sicer natančno znano, koliko se je nabralo v preteklem letu, ker nismo še dobili o tem tiskanega poročila, vendar smo izvedeli iz gotovega vira da se je nabralo od Velike noči do konca l. 1903, torej v osmih mesecih, okolo 8000 reci: osemtisoč kron, in s tem denarjem se je moglo razdeliti med vboge blizu 30.000 kilogramov kruha.

Iz teh številk posnamemo lahko, koliko lakote je bilo vtešene, koliko vbožcev, vdov in sirot preskrbljenih vsaj s vsakdanjim kruhom.

Potem takem je ta naprava vsega priporočila vredna; zato naj bi se razširila po vseh mestih

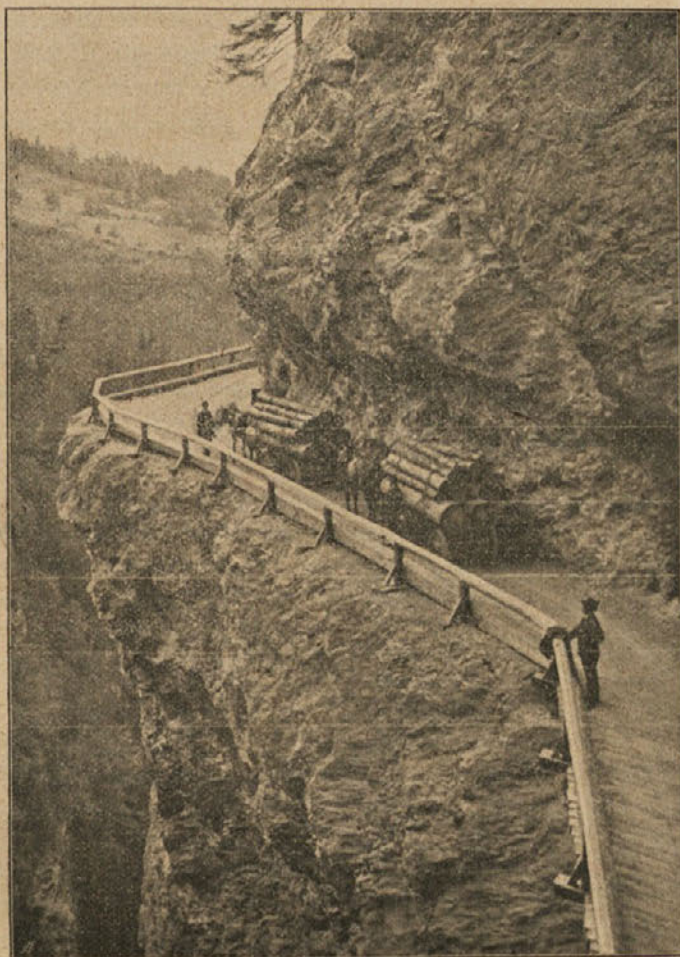
in vaseh, kjer je več nepreskrbljenih revežev. Seveda se priporoča postaviti take nabiralnike v cerkvah; toda postavijo se lahko tudi v društvenih dvoranah n. pr. Marijinih domovih i dr.

(Pride še).

Slovenske pridige o trpljenju N. G. J. K. bodo veliki teden v sledečih cerkvah:

Na veliki četrtek: 1) V podružni cerkvi sv. Vincencija Pavlj. ob 6 $\frac{1}{2}$ zvečer.

Na veliki petek: 2) Pri sv. Antonu novem ob 5 $\frac{1}{4}$ zjutraj in 3) Pri sv. Jakobu ob 6 $\frac{1}{2}$ zvečer.

Cesta na planine.

Marijine družbe.

Iz Doline. Zopet je pridružena ena cvetka v vencu Marijinih družb. V nedeljo IV. v postu je bila kanonično vstanovljena Marijina družba v Dolini pri Trstu. Pristopilo je 90 udiň; kar za obširno župnijo ni Bog zna kako veliko število, ali vedle so se tako spodbudno in odločno, da se za gotovo sme nadejati, da bo njih vzgled privabil še mnogo drugih, ki bodo ravno v Marijini družbi iskale in našle najboljši pripomoček, da enkrat pridejo v večno Marijino družbo v nebesa. Kakor vsaka dobra reč, tako ima Marijina družba tudi nasprotnikov, a utihnili bodo, ko bo nepristranski

svet videl, kako Marijine hčere bolj in bolj rastejo v ljubezni do Boga in v pravi krščanski ljubezni do bližnjega, kako napredujejo v pobožnosti, pokorščini, ponižnosti in potrpljenju, da s takim življenjem sebi in drugim pospešujejo srčno zadovoljnost in po priprošnjih Marijini dobivajo zmiraj več blagoslova iz nebes. Zato Slovenke, le uvrstajte se v Marijine družbe; tukaj spoznavajte in častite Marijo za svojo mater in gospodovalko, in enkrat vas kot ljubljene hčere vzame k sebi v nebesa.

Darove za novo cerkev sv. Vincenca v tržaški okolici sprejema naše uredništvo.

Gospodarske drobtine.

Vinogradniki pozor! Žveplajte! Letošnje trtne mladike imajo mnogo marog, ki pomenjajo trtno bolezen. Uničite tako bolezen čim prej morete. Kako pa? Precej ko trte za 1 dm. poženejo, natosite jih močno z žveplom. Rabite sipanko. To je taka cev, ki je na koncu razširjena in prevrtana. S tem si prihranite mnogo žvepla.

Obirajte pridno mladike na starini in pa tiste, ki nimajo grozdja. Take mladike jemljejo le moč in raščo trtam. Na ta način si pa olajšate tudi pozneje čiščenje (mondanje) mladičja. Mladike, ki so pa določene za lesni naraščaj prihodnjega, je treba pustiti, tudi če nimajo grozdja.

To je dobro znati. Kedar molzeš, mora biti krava popolnoma micna. Nakrmi kravo pred molžnjo. Če ravnaš tako, bo več mleka. Poskusi. Če imaš več krav, ne smeš niti sosedni kravi podajati klaje, da se kravi ne vlečeti. S tem da hoče ena krava drugi hrano odvzeti, in da se ta brani trpijo mlečne žile, ker se pozornost obrača drugam.

Najboljše sredstvo, da čevlji ostanejo mehki, in dolgo trpé, je domača svinjska mast. A prej ko se jo rabi, mora se čevlji malo z vodo pomočiti. Mast naj se pri ognju raztopi, in čevlji naj se 2—3krat zaporedoma z njo pomažejo. To se v letu večkrat ponavlja. —

Petrolej se včasih kadil in ima neprijeten duh. To se odpravi, ako se stenj (duša), prej ko se ga rabi, v octu namoči, in potem dobro posuši. — Petrolej daje tudi bolj svitlo in čisto luč, ako se mu primeša malo soli, ali se vrže vanj košček katre. —

Domači zdravnik.

Katar v nosu odpraviš, če vliješ v pest par žliček mleka in ga potegneš v nos, kolikor visoko le moreš. Najbolje je, če storiš to nad umivalnico, ker se moraš pozneje itak vmiti. Z žepno ruto si potem nos očistiš, in če si srečen, nimaš za ta dan več katara v nosu.

Nekdo drugi misli, da se sme poskusiti tudi to le.

Leži vznak, da visi glava malo niže. Vzemi žličko slane vode, in vlij vodo v nosnice. Voda steče v usta, in potem jo izpljuniš.

Komur se noge potijo si lahko pomaga tako: noge naj si s čistim špiritom opere, in jih potrosi s salicilnim prahom. Oboje se kupuje v navadnih drogerijah.

Zoper bolezen zob in ust služi dobro „natrij bicarbonicum“ razpuščen v vodi. — Dobiš ga v lekarni.

Rudeči nos ne služi človeku v poseben kiné. Kdor se ga želi iznebiti, naj si ga vsako večer pomaže z „ihtiol“-milom, namočenim v vročo vodo.

Kdor se je ranil, kri kmalu ustavi, ako na rano pritisne kos vate, namočene v vroči vodi.

Kaj pravi politika ?

Austrija. Boj, ki se bojuje v Austriji med Slovani, kateri zahtevajo enakopravnost za vse narode, in med Nemci, ki hočejo vsem ukazovati, je vsak dan hujši. Ti boji so zgodovinske važnosti za nadaljni razvoj in obstoj skupne Austrije. Porišče tega sicer nekrvavega boja, kjer se pa gre za življenje ali smrt Slovanov, je dunajski državni zbor.

Češki poslanci ne le, da niso opustili obstrukcije, kakor smo zadnjič pisali, ampak so še poojstrili svojo taktiko, so še bolj tesno sklenili svoje vrste in skupno vdarjajo na skupnega sovražnika. Vse seje se čitajo le interpelacije in predlogi. Jedno glasovanje sledi drugemu tako, da ne morejo priti do dnevnega reda.

Nemci bi radi udušili češko obstrukcijo; zato pa so se združile vse njih stranke in so se posvetovali, na kak način bi dosegli svoj namen. Poljaki naj bi jim pa pomagali.

Jedino sredstvo je, pravijo Nemci, da se poojstri poslovnik in da predsedniku večja moč. Toda oni bi radi poojstrili poslovnik le za Čehe, njim samim pa da bi bilo mogoče v slučaju potrebe obstruirati. Za tako zavratnost pa ne morejo pridobiti niti Poljakov. Združenje vseh Nemcev pa je imelo ta uspeh, da so se Čehom pridružili še Rusini in naši jugoslovanski poslanci. S pravim veseljem smo sprejeli to vest, zato ker menimo, da je to edino prava pot, po kateri morajo v teh časih in razmerah hoditi naši poslanci. Vladi nasprotno stališče pa hočejo zavzeti tudi Lahi, zato ker jim noče dati it. vseučilišča v Trstu. Vsled tega so se začeli Lahi približevati Slovanom. Imeli so skupna posvetovanja s Čehi in z našimi poslanci. Pri teh sejah se je na obeh straneh izražala želja, da bi se pomirili južni Slovani in Italijani. Iz Dunaju so prihajala tudi poročila o skupnih nastopih in posvetovanjih slov. in ital. dijakov in o prijateljstvu med njimi. Reči moramo odkrito, da ko smo čitali vse te novosti, se nam je zdelo, da sanjamo. Kakor smo vedno navdušeni za mir med nami in Lahi, vendar nismo dvomili niti trenutek, da bo težko kaj iz te moke, ker poznamo predobro tržaške razmere.

S tirolskimi in dalmatinskimi Lahi bi se že znabiti pobotali, ali da bi hoteli prímorski Italijani dati Slovanom njih pravice, šele, da bi jih hoteli smatrati za ravnopravne domačine, tega nismo mogli verjeti. In nismo se motili.

Na shodu pol. društva «Patria» v Trstu je namreč dr. Venezian to naravnost povedal. Do miru je torej še daleč. Da bi pa naši poslanci hoteli žrtvovati prímorske Slovane samo za ceno miru, ki bi koristil le Italijanom, tega si ne moremo misliti.

Na Dunaju so bile jako resne demonstracije med nemškimi in nenemškimi dijaki. Vzroki so različni. Povodom zadnjih nemirov v Pragi postavil se je rektor dunajske univerze na stran Nemcev in imenoval dun. univerzo nemško. Nemški dijaki smatrajo druge dijake za tujce in jim branijo govoriti v materinem jeziku.

Vse to je razburilo nenemške dijake, in tako je prišlo do nemirov. Le ti pa so sklenili, da se bodo bojevali za avstrijski značaj univerze t. j. biti hočejo enakopravni sogospodarji z Nemci, ker ta šola je ustanovljena za vse narode Avstrije, in vsi narodi morajo prispevati za njo. — Proti Čehom so bile demonstracije tudi po drugih nemških mestih, tako v Linču, ko je tam priredil koncert češki umetnik Kubelik. — Čez leto dnij je divjal na Ogrskem hud boj. Padla so ministrstva in trpela je vsa dežela vsled obstrukcije. Kakor smo zadnjč pisali se je pričakovalo, da se sedaj položaj še poojstri, ker je stavil min. predsednik predlog za spremembo opravilnika. Tu pa se je položaj čez noč predrugačil; zgodilo se je, česar ni nihče pričakoval. Obstrukcija je prenehala, Tisza je zmagal. Drž. zbor je vladi takoj dovolil vojake in druge take potrebščine. Ne da bi se spuščali v podrobnosti tega nenadnega preobrata, izrečemo naj le svojo bojazen, da bo morala najbrže Avstrija poplačati ceno za ta mir. — Na Hrvaškem so bile zopet demonstracije. Dijaki, ki držijo z židom dr. Frankom so napadli napredne tovariše in Srbe. Žalostna nam majka!

Drugi kraji. Italija. Drž. zbor je razpravljaval zakon o nedeljskem počitku. Pri javnem glasanju je bil predlog sprejet, pri tajnem pa je propadel. Lepa možatost to! In ti ljudje se široko ustijo, da delajo za ljudstvo.

Nemčija. Rajni Bismarck je strašno preganjal kat. Cerkev. Menihov, posebno jezuitov ni mogel trpeti in napravil je celo postavo, po kateri je bilo tem zabranjeno bivati na Nemškem. No, božji mlini meljejo drugače, kakor je hotel ta „železni mož“. On je že šel po plačilo, kat. Cerkev na Nemškem pa zmaguje in pretečeni teden je drž. zbor odpravil tudi to krivično prepoved.

Vojska. Dne 10. t. m. je bila zopet bitka

med ruskimi torpedovkami in japonskim brodom. Na obeh straneh ste bili poškodovani po jedna ladija, ubitih in ranjenih pa je tudi več častnikov in vojakov. Rusi so se, kakor pravijo Japonci, bojevali jako junaško. Drugih verjetnih in resničnih novic ni iz bojišča. Ni verjetno, da bi se bile že vršile večje bitke, ker Rusi gotovo ne bodo prej udarili, dokler ne bodo imeli zbrane tolike vojske, da jim bo zmaga zagotovljena. Po novi sibirski železnici dovažajo neprestano v Azijo živež in vojake, Japonci pa po morju na Korejo. Vse, kar se sedaj vrši, je le priprava na velikanško vojsko, kakršne še ni svet znabiti videl. V Azijo se vozi sedaj ruski poveljnik, gen. Kuropatkin. V njega stavijo Rusi vse svoje upanje.

NOVICE.

Nevarno je obolel č. g. Jakob Ukmar, kaplan v Rojanu. Bolezen se je sicer že obrnila na bolje, vendar priporočamo obče spoštovanega in priljubljenega gospoda v molitev.

Olomuški nadškof T. Dr. Kohn in briksenški knezo-škof S. Dr. Aichner sta se odpovedala svojima škofijama; prvi je imel v svoji službi prevelike teškoče, drugega pa je nagnila k temu koraku velika starost (88 l.).

V Benetkah je imenovan patrijarhom A. Cavallari. Čudno naključje, ravno tisto jutro, ko je dobil pismo imenovanja, mu je umrla mati, ki je še dočakala sinovo visoko dostojanstvenost.

Nemški cesar je nekaj obolel ter se vozi po južnih milejših krajih.

Zaščitništvo katoliškega doma za učiteljice na Dunaju je vsprejela g. nadvojvodinja Marija Josipa.

Cesarke vojaške velike vaje bodo letos na južnem Češkem.

Ne igrajte se spuško. Na Gorenjem Štajerskem je vprašal mož I. F. svojo ženo: «Kaj bi storila, ko bi prišli tatje». Žena je vzela puško in pomerila. Puška se je sprožila, in strel je zadel — v zibelki nedolžno dete, ki je takoj umrlo.

Iz vina kri. Na Opčinah pri Trstu so se stegli italijanski in hrvaški delavci. Nekdo je teško ranjen. Kadar ima človek malce preveč pod kapo, recimo jasno, kadar se opije, je vedno manj podoben človeku. Torej pozor, posebno če veste, da iz vina pride kri.

Mornarski dom v Trstu. Omenili smo že, kako so pri nas zapuščeni mornarji trgovskih ladij. — Dosti se je že govorilo in dosti pisalo, a storilo nič. Še le preč. škof tržaški Dr. Nagl se je za stvar resno poprijel in uplival na pomorske kapitane in d uge odločilne osebe, da je prišlo do dejanja.

Pravila za „mornarski dom“ v Trstu so že

potrjena. Odbor nameravanega zavoda je izdal posebne oklice, v katerih vabi občinstvo na zanimanje in podporo prepotrebne zavetišča. Zavod bo mejnarodn. Jezik bo le sredstvo za doseg smotra. Ker pa morajo avstrijske trgovske ladije računati s vrlim moštvom naših slovanskih ljudi, posebno Dalmatincev, upamo, da se bo pravično vpošteval tudi naš jezik. — Nekateri lju¹ je so Presvetl. škofu zelo hvaležni, ker se je tako zavzel za mornarje, drugi se sramujejo, da niso še pred škofom in brez njega storili tega koraka, a nekateri sovražniki katol. cerkve se pa jezè, da je to človekoljubno delo izšlo iz truda kat. škofa in hujskajo proti njemu. No dobro, da tako zaslepljenih ljudi ni dosti. V Trstu je le en list pisal tako v mazano in tako nepravilno, da so listi raznih barv planili nanj in ga oprali dobro.

To je res židovsko (judovsko). V Humanu na Ruskem je zgorela židovska cerkev (če smemo sinagogo imenovati cerkev). Židje so trobili v svet, da so jo zažgali kristjanje. Preiskava pa je dokazala, da so sinagogo sami Židje zažgali, da uničijo tudi dosti spisov, s katerimi so ljudi sleparili in delali — denar

Iz turških časov in krajev. Beremo po zgodovinah in povestih, kako so Turki pustošili krščanske kraje, morili in požigali, kar jim je prišlo pod roke. Nikomur niso prizanašali. Moške so pobijali, otroke, žene in dekleta pa so odvajali v suznjost. Tu so bile kristjanke popolnoma pripuščene grdim strastem bogatih mehkužnežev.

To se je godilo pred več stoletij. Toda tudi v času napredka ni izumrla trgovina z ljudmi. Ne prodajajo se samo zamorci in zamorke kakor blago na trgu, tudi po Evropi in naši Avstrii hodijo malopridni sleparji (agentje) okolo in motijo dekleta v druge kraje na izvrstne službe. V Carigradu je nekako središče za to grdo poslovanje. To so uvideli tudi zastopniki in poslaniki raznih držav. Kdo pa se je največ potrudil za obrambo in rešitev zapeljanih krščanskih deklet? V prvi vrsti ruski poslanik Ponasidin. Ta je osnoval s poslaniki Avstrije, Angleške, Italije, Grške in Rumunije tak odbor, ki bo reševal kristjanke iz oblasti pohotnežev. Do sedaj že je ta odbor storil mnogo v prosep dobre stvari (pred nedolgo je rešil 26 deklet in izgnal iz Carigrada 10 sleparjev), vendar opozarjamo stariše, naj pazijo, kam pošiljajo svoje hčere v službo. Ve pa vrle mladenke skrbite, da živite pošteno tudi na tujem. Zbirajte se rade k skupnim pogovorom in posvetovanjem. Združite se v kako «Marijino zvezo» ali v «Marijin dom». Ostanite zveste svoji veri in narodu in delajte čast krščanstvu in slovenstvu.

Družbi sv. Cirila in Metoda v korist se prodaja po vseh trgovinah pralno milo družbe sv

Cirila in Metoda, čegar kakovost presega vse dosedanje vrste mil. Z ozirom na prepotrebno družbo sv. Cirila in Metoda, prosi se vse prijatelje družbe sv. Cirila in Metoda, zlasti zavedne slovenske gospodinje, da poskusijo to milo ter se prepričajo o njegovi kakovosti. Kosi se prodajajo po 18 krajcarjev ali 36 vinarjev.

Naše slike.

Cesta na planine. „Na goro, na goro — Na strme vrhé; tja kliče in miče in vabi srcé“ poje slov. pesnik. In kdo ne pozna pesnikove želje? „Tedaj nazaj, nazaj v planinski raj!“ — Da, v resnici krasne so naše planine. Cenimo jih in spoštujemo ter veselo pozdravljamo slov. planinska društva.

Ruski vojskovodje. Dosti se je pisalo in še se bode o ruskih vojskovodjih. Zato pa bo čitateljem gotovo vstreženo, če imajo pred seboj njihove podo

Za zidanje novih cerkva in prosep naraščaja duhovnikov so po tržaških cerkvah postavljene nabiralnice milodarov. Kdor se poslužuje dopusta v postnem času, naj po škofovi želji prispeva v ta velevažna namena.

Za kratek čas.

Posledica sanj. — Mati budi Cirila. Ciril pa pravi: Ne morem vstati, mama: po noči sem sanjal, da jem zelena jabolka, zdaj me pa trebuh boli!

Uganke.

Rešitev ugank v 3. številki. 1) Če se z ljubečim prijateljem veselimo, se naše veselje podvoji; če pa mu potožimo svoje gorje, se nam to zmanjša na pol.

2) Pšenica (snop)

Prvo uganko sta prav rešila J. M. in pa Franc Koželjski, kateri nam je za drugo uganko poslal to pesmico:

Se srpom poreže
Pšenica se rumena
In v snope poveže
Rastlina dragocena.
A vkrižem se dene
Da bolj se suši,
S cepcem zdaj mlatec
Jo bičat hiti.
A v mlinu se zrnje
Pa v moko zdrobi,
In v hostji pri maši
V Boga posveti.

Drugo uganko je prav rešila še Marija Grgič iz Padrič.

Nova uganka. Kedaj je solnce sijalo na suho zemljo, ko ni ne poprej, ne pozneje nikoli?

Listnica uredništva.

Nakaterim: Zahvaljujemo se posebno onim sotrudnikom, kateri so nam iz lastnega nagiba kaj poslali. *Gioža.* Vztrajno. *I. S.* na O. Hvala vam. *I. K.* Delavsko vprašanje. *A. P.* Gotovo. *I. G.* Tako je prav. *H. B.* Kakor sva govorila. *E. Š.* Pričakujemo. *I. S.* Ob priliki. *Tiste malenkosti.* *D. G.* Domačin.